

Unge problemløser og idéudvikler med Center for Børnenes Hovedstad

Center for Børnenes Hovedstad, februar 2025

Skrevet af: Pia, Karin og Sara fra Center for Børnenes Hovedstad

Elever fra 7 forskellige erhvervsgymnasier i Region Syddanmark træder den 27. november 2024 ind i Center for Børnenes Hovedstad lokaler på Kløvermarken i Billund. Her skal vi sammen lege, undersøge, bygge og arbejde. Eleverne har ikke bare taget deres nysgerrighed med sig, men også en problemstilling, de kender fra deres eget gymnasieliv. I løbet af dagen skal vi sammen sætte denne problemstilling i spil ud fra en legende tilgang, som vi faciliterer i Center for Børnenes Hovedstad.

Velkendte problemstillinger i en ny ramme

I takt med at eleverne fordyber sig i det legende, opstår der et spontant engagement, hvor nye fællesskaber opstår, og hvor de unge får indsigt i, hvordan de kan engagere sig selv og andre i lokale sager på en meningsfuld måde. "Det er en anden måde at lære på," fortæller en af lærerne, der ser eleverne prøve kræfter med designprocesser, metoder og procesfacilitering. "De bliver ikke bare undervist i kreative innovationsprocesser, men afprøver dem på egen krop."

Eleverne er på besøg hos os i Center for Børnenes Hovedstad for at opleve og lære om en værdibaseret non-profit-virksomhed. Her oplever de en legende, praktisk og hands-on måde at være på virksomhedsbesøg, der ikke bare engagerer eleverne, men samtidig fortæller noget om vores værdier og arbejdsmetoder som udviklingsorganisation.

Eleverne kommer på arbejde

I forbindelse med projektet Karriere og talentudvikling i Syd besøger elever fra 7 HHX-skoler Center for Børnenes Hovedstad. Projektets formål er at styrke elevernes uddannelses- og karrierevalg. Dette gennem virksomhedsbesøg med faglige oplæg og viden om de forskellige virksomheders værdier og metoder. "Eleverne møder normalt produktions-, handels- og servicevirksomheder, når de er ude af huset," fortæller Ole Jensen, uddannelsesleder på Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole og tilføjer: "Så det er en unik mulighed, når vi er her i kommunen, kan besøge en så anderledes virksomhed som Center for Børnenes Hovedstad, der arbejder non-profit og værdibaseret med at understøtte visionen om Børnenes Hovedstad."

Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole er lokal vært ved virksomhedsbesøget og har bedt alle uddannelsesinstitutioner om at medbringe en aktuel og vedkommende case, som eleverne skal arbejde ud fra.

Eleverne har derfor på forhånd – nogle sammen med lærerne – beskrevet en problemstilling, de kunne arbejde med på dagen. Formålet med at eleverne arbejder med egne sager er:

- At vise eleverne, hvordan Center for Børnenes Hovedstad konkret arbejder. På den måde vil eleverne ikke bare lære om arbejdsmetoder, men afprøve metoder til problemløsning og innovation til både læring og inspiration i deres fag.
- At arbejdet med elevernes egne problemstillinger er med til at sætte fokus på eleverne som aktører og dermed understøtte deres rolle som medskabere, netop fordi processen lægger op til at iværksætte konkrete handlinger tilbage i eget skolemiljø.

Elevernes problemstillinger handlede om:

- Hvordan skaber vi et mere støttende og imødekommende miljø for nye elever, så de lettere falder til, oplever at høre til og finder sig til rette?
- Hvordan kan vi løse bustider, der ikke passer med skoletider?
- Hvordan får vi en attraktiv kantine, hvor eleverne faktisk kommer, spiser og mødes i forskellige fællesskaber og ikke være adskilt på årgange – og ikke kommer i konflikt med personalet om at spise andre steder?
- Hvordan får vi fede fester uden så meget alkohol?
- Hvordan skaber vi rammer og muligheder for bedre samspil og mere fællesskab mellem elever fra STX og HHX – fagligt og socialt?
- Hvordan kan vi nedbryde en stærk opdeling i klasserummene til mere aktivitet og socialt fællesskab på tværs af hold og klasser?
- Hvordan skaber vi et mødested til pauser og frimoduler, hvor der er mulighed for at skabe nye og flere fællesskaber på skolen?

Problemløsning og innovation i en faciliteret proces

Eleverne møder som det første ved virksomhedsbesøget en konvolut med deres skoles navn. Indeni er der et håndholdt stjerneløb, der leder eleverne rundt i lokalerne i Center for Børnenes Hovedstad. "Jeres sted er fedt og rustikt som lejligheder i New York," siger en af eleverne begejstret.

Formålet med dette første møde er at lade eleverne indtage stedet og gå på opdagelse på egen hånd samt understøtte og skabe tryghed og tilhørsforhold. Efterfølgende giver en af eleverne udtryk for, at stjerneløbet har givet lyst til at få en guidet tour i lokalerne for på den måde at få mere viden om, hvordan faciliteterne udnyttes i det daglige.

[Indsæt et billede af lokalerne]

Efter 2 faglige oplæg om virksomhedens værdier, strategi og det at skabe følgeskab, dykker eleverne ned i deres egne problemstillinger for at finde konkrete løsninger til disse. Processen er faciliteret efter nogle samskabelsesmetoder, som elever og lærere kan tage med hjem som innovationsprocesser, der kan bruges i det videre arbejde hjemme på skolerne.

Grupperne arbejder bl.a. med idéudvikling ved at bruge LEGO. Idéerne kvalificeres ved, at de giver og får feedback fra de andre grupper. Processen har et særligt relationelt sigte, hvor eleverne både lærer af og med hinanden og materialerne, hvilket giver endnu en dimension til deres deltagelse.

Dagen slutter med et fokus på, hvilke handlinger de enkelte skoler skal hjem og udføre i det videre med netop deres problemstilling.

"Dette var en spændende vinkel," fortæller en af lærerne, der samtidig også ser værdien at komme ud af klasselokalerne og her koble teori og praksis. "Vi skal arbejde mere sammen med eksterne," fortsætter læreren og tilføjer: "Det giver et godt indblik i virksomhedsøkonomi, og vi er foran på points fra starten, når eleverne ser noget nyt."

Hverdagsaspektet gør casen spiselig

På Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole arbejder eleverne mod at skabe en attraktiv kantine, hvor alle har lyst til at komme og spise deres mad sammen. En af eleverne fortæller: "Jeg føler en tomhed, når jeg kommer ned i kantinen, og der bare er tomme borde. Det er blevet en rutine det med at blive i klassen."

I processen bliver eleverne blandt andet opmærksomme på, at de har fået at vide, at de ikke må være i klasserne i frokostpausen, men de er ikke i samme ombæring blevet opfordret til at benytte kantinen. Den erkendelse leder eleverne gennem en samtale om, hvad der f.eks. skal til af tiltag og information for mere tydeligt at nudge de andre elever til at komme ud af klasserne i spisepausen. Det er en opgave, de ikke kan løse selv. Lærere og elever skal i højere grad arbejde sammen om løsningen.

Ved dagens afslutning er eleverne kommet frem til følgende tiltag, der kan hjælpe deres sag hjemme:

- Slet årgangsinddelingen i kantinen.
- Indfør aktiviteter ved morgensamling med fælles præmier. Helt konkret vil de tage kontakt til elevrådet vedr. morgensamling, de vil også tage fat i ledelsen og kantinedamen.

Projektet folder sig for alvor ud tilbage på skolen, hvor ledelsen beslutter at bruge netop denne sag som pilotprojekt for elevinddragelse og skoleudvikling generelt. Der er nu lavet en bred involverings- og inddragelsesproces på skolen. Her arbejdes der målrettet med at få skabt engagement og følgeskab, så eleverne vælger det fælles kantineområde til, når de skal spise.

Eleverne fra Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole giver efterfølgende udtryk for, at virksomhedsbesøget både var sjovt og anderledes. Det var en anden måde at møde en virksomhed på. Flere af de virksomheder eleverne har mødt i forløbet med Karriere- og talentudviklingsforløbet i Syd, har haft fokus på omsætning og indtjening. Det var derfor en stor oplevelse for dem at komme på besøg hos en værdibaseret non-profit virksomhed, der samtidig har fokus på inddragelse af børn og unges perspektiver. "Det er vigtigt ikke at glemme børnene i Børnenes Hovedstad," siger en af eleverne. "De er mere kreative end de ældre."

Råd og anbefalinger til legende og inddragende virksomhedsbesøg

- Sørg for fælles planlægning og forventningsafstemning. Dette kan ske gennem en god kontakt og en nysgerrig tilgang til, hvordan I bedst understøtter hinanden. I dette tilfælde var det afgørende, at eleverne medbragte problemstillinger fra deres egen hverdag, da det skabte en rød tråd mellem Center for Børnenes Hovedstads arbejdsmetoder og værdier, og engagerede eleverne til at deltage.

- Forbind virksomhedsbesøget med fag og kompetencer. I dette samarbejde tilgodeså vi dette ved at gennemgå processen grundigt, så repræsentanter fra Grindsted Gymnasie- & Erhvervsskole kunne hjælpe med at kvalificere indholdet i forhold til det sprog og de faglige begreber, som lærere og elever bruger i hverdagen.
- Tag udgangspunkt i elevernes egne sager eller noget genkendeligt. Når besøget relaterer sig til noget, eleverne kender samtidig med, at det kobles til en større kontekst, skabes en større relevans. I dette tilfælde havde elevernes problemstillinger et personligt anker, mens de metodiske greb skabte fokus på en bredere anvendelsesmulighed.
- Aktivér eleverne gennem faciliterede og kreative processer. De legende og åbne processer er med til at understøtte elevernes perspektiver, hvilket skaber mening og øger deres engagement og deltagelse.
- Sørg for lokal understøttelse og opfølgning, så eleverne oplever, at deres engagement og perspektiver på sagen bliver taget alvorligt og inddraget. Det styrker deres motivation til fremadrettet at engagere sig og dermed deres demokratiske deltagelse.